

Jak zostać rodziną zastępczą?

Rodzina zastępcza jest formą opieki nad małoletnim dzieckiem, któremu rodzice biologiczni z różnych przyczyn nie mogą zapewnić opieki i wychowania. Umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej następuje na podstawie postanowienia sądu rodzinnego. W rodzinie zastępczej dziecko pozostaje zwykle czasowo - do momentu unormowania jego sytuacji życiowej, ponadto należy zapewnić dziecku kontakty z rodzicami biologicznymi. Wyróżnia się trzy rodzaje rodzin zastępczych:

1. rodziny zastępcze spokrewnione – tworzą je wstępni (dziadkowie) i rodzeństwo dziecka,
2. rodziny zastępcze niezawodowe – tworzą je osoby niespokrewnione z dzieckiem oraz krewni niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka,
3. rodziny zastępcze zawodowe, w tym:
 - zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego, w której umieszcza się dziecko najpóźniej do czasu unormowania jego sytuacji prawnej,
 - zawodowa specjalistyczna, w której umieszcza się dzieci posiadające orzeczenie o niepełnosprawności lub dzieci w ramach postępowania w sprawach nieletnich oraz małoletnie matki z dziećmi.

Pełnienie funkcji rodziny zastępczej może być powierzone zarówno małżonkom, jak i osobie niepozostającej w związku małżeńskim, jeżeli osoby te spełniają następujące warunki:

- dają rękojmię należytego wykonywania zadań rodziny zastępczej;
- mają stałe miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- korzystają z pełni praw cywilnych i obywatelskich;
- nie są lub nie były pozbawione władzy rodzicielskiej, nie są ograniczeni we władzy rodzicielskiej ani też władza rodzicielska nie została im zawieszona,
- wywiązują się z obowiązku łożenia na utrzymanie osoby najbliższej lub innej osoby, gdy ciąży na nich taki obowiązek z mocy prawa lub orzeczenia sądu;
- są zdolne do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, co zostało potwierdzone zaświadczeniem lekarskim oraz opinią o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej;
- posiadają odpowiednie warunki mieszkaniowe oraz stałe źródło utrzymania.

Osoby zainteresowane pełnieniem funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej lub prowadzeniem rodzinnego domu dziecka powinny zgłosić się do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu. Kandydaci umawiani są na spotkanie i rozmowę wstępną. Podczas spotkania pracownik PCPR udziela szczegółowych informacji dotyczących procedury wstępnej kwalifikacji, niezbędnych dokumentów, warunków wymaganych od kandydatów do uzyskania statusu rodziny zastępczej oraz specyfiki funkcjonowania rodzin zastępczych, w tym trudności w pełnieniu funkcji opiekuna zastępczego. Następnie psycholog PCPR przeprowadza badania psychologiczne w celu sporządzenia opinii o posiadaniu przez kandydatów predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Badanie odbywa się w siedzibie PCPR bądź w miejscu zamieszkania kandydatów. Po złożeniu przez kandydatów stosownych dokumentów, pracownik PCPR udaje się z wizytą do domu kandydatów w celu ich bliższego poznania i przeprowadzenia analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej. Kandydaci, którzy uzyskają pozytywną wstępną kwalifikację zobligowani są do odbycia szkolenia umożliwiającego pełnienie funkcji rodziny zastępczej.

Podstawową formą pomocy finansowej dla rodziny zastępczej jest świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej. Przysługuje ono na każde dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej. Od 1 czerwca 2024 r. wysokość świadczenia wynosi:

- 1002,00 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej;
- 1517,00 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej lub niezawodowej

Ponadto może zostać przyznany dodatek na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka. Przysługuje on wówczas, kiedy dziecko legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności, a także wtedy, gdy dziecko umieszczono w rodzinie w trybie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich. Wysokość dodatku wynosi 306,00 zł miesięcznie.

Rodzinie zastępczej mogą zostać przyznane również inne formy wsparcia finansowego jak:

- dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka;
- świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka – przyznawane jednorazowo;
- świadczenie na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki, które przysługiwać może jednorazowo lub okresowo.

Rodzinom zastępczym przysługuje również na każde umieszczone w nich dziecko, które nie ukończyło 18 roku życia dodatek wychowawczy „800+” oraz świadczenie z programu Dobry Start „300+”. Mają również prawo do urlopu macierzyńskiego (na zasadach określonych w Kodeksie pracy).

Rodziny zastępcze objęte są wsparciem psychologa, prawnika oraz koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu ul. Jana Pawła II 17 (budynek Starostwa Powiatowego), Dział Rodzinnej Pieczy Zastępczej II piętro pokoje 212 – 217 zaprasza osoby chętne do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, tel. 16 624-62-18 lub 16 624-62-88.

Artykuł publikowany jest w ramach edukacji prawnej prowadzonej na rzecz mieszkańców Powiatu Jarosławskiego przez Starostę Jarosławskiego.

Ministerstwo
Sprawiedliwości

